

र्यावर्त्तन्ते । अव्यतरतो हि तद्गरीयः क्रियते [३] इति । य-
स्मादत्रान्यतरत एकस्मिन् पक्षरूपे सप्तदशाख्ये स्तोमे तत् स्तोत्रं
गरीयः अधिकावृत्तिरूपम् । यस्मात्स्तोकेऽपि पक्षिण आकाशे
गच्छन्तः पर्यावर्त्तमानादक्षिणं वामं वान्यतरमर्द्धमभिलक्ष्य
प्रवृद्धमिव कृत्वा पर्यावर्त्तन्ते ॥

योऽयं पूर्वत्र विहितः पञ्चविंशः स्तोमो भवतीति तं
मध्यशरीरत्वकल्पनया प्रशंसति । “पञ्चविंश आत्मा भव-
ति । तस्मान्मध्यतः पशवो वरिष्ठाः” इति । आत्मा पक्ष्याका-
रस्य महाव्रतस्य मध्यशरीरम् । यस्मादयं पञ्चविंशस्तोम इत-
रेभ्यस्त्रिवृदादिस्तोमेभ्यो भूयान् । तस्मात् पशवो मध्यशरीर-
भागे वरिष्ठा सौख्ययुक्ता दृश्यन्ते ॥

अथ पुच्छस्थानीयं स्तोमान्तरं विधत्ते । “एकविंशं पु-
च्छम् । द्विपदासु सुवन्ति प्रतिष्ठित्यै” इति । योऽयमेकविंश-
स्त्यावृत्तिरूपः स्तोमः तत्पक्षिरूपस्य महाव्रतस्य पुच्छम् । तच्च
स्तोमं द्विपदासु सुवन्ति । पादद्वयेन हि मनुष्याः प्रति-
तिष्ठन्ति ॥

त्रिवृदादिस्तोमानामृत्विजाश्च समुच्चयं विधत्ते । “सर्वेण
सह सुवन्ति । सर्वेण ह्यात्मनात्मन्वी । सहेत्यतन्ति” इति ।
योऽयं त्रिवृदादिकः पञ्चविंशान्तः स्तोमसङ्घः तेन सर्वेणापि
स्तुतिं कुर्युः । ऋत्विजश्च सर्वे सहैव स्तुतिं कुर्युः । यस्मात्स्तोके
सर्वेणात्मना कृत्स्नेनाप्यवयवसङ्गेन पक्षपुच्छादिना पतङ्गः आ-
त्मन्वी अवयवी भवति । न त्वेकैकेनावयवेन । तस्मादत्रापि सर्वे